

Oponentský posudek disertační práce ing. arch. BcA. Veroniky Kastlové

SCÉNA VEŘEJNÉHO PROSTORU. VZTAH ARCHITEKTURY A DIVADLA

Jak koneckonců vyplývá i ze samotného názvu, zabývá se autorka ve své práci vztahem architektury jako řešení veřejného městského prostoru a divadla jako jeho možného naplnění a obecného užití i užívání.

Poté, co autorka nastíní vývoj divadla a jeho základní kapitoly a oblasti, dotýká se též současnosti a jejích specifík v různých divadelních směrech a též aktivit z hlediska vývoje historických forem a jejich obsahu, včetně hlavních osobností, teoretiků a tvůrců.

Zde bych též rád poukázal na to, že je v práci nastolena otázka, které by patrně měla být celkově věnována možná větší pozornost, než jak se tomu dělo v minulosti a děje víceméně i v současnosti a to jak v urbanistice, tak i ve zkoumání života, způsobu komunikace a životního stylu i způsobu, a to jak v existujících městských celcích tak i v těch vznikajících.

Velmi správně se autorka zabývá tím, čeho si možná zatím ne dost často společnost všímá a to při plánování a organizaci městského prostoru. V své práci se též věnuje historii vztahu architektury a divadla, což pěkně a výstižně dokladuje na práci Léona Kriera v knize Architektur-volba nebo osud, kde si např. laik v architektuře jako já, dobře uvědomí vývojové souvislosti od fáze Res publica, kde jsou napřed významné stavby bez ulic a náměstí, pak Res economica, kde jsou jen právě ulice a náměstí bez významných městských dominant a nakonec tzv. Civitas, kde je zobrazeno skutečné město. Kastlová přitom akcentuje důležitost pohledu zdola a zevnitř, na rozdíl od mechanistického nazírání a občas i stále ještě oblíbeného řešení shora a zvenčí.

Akcentuje též velmi důležitou efemérní složku veřejného prostoru jako rovnocennou složce hmotné, dokládá to např. pěknými a výstižnými obrázky pražského Uhelného trhu z roku 1916 a 2005.

Na různých dalších příkladech ukazuje a také dokladuje život ve scéně veřejného prostoru např. při oslavách 17.listopadu na Národní třídě, kdy špatně voleným umístěním jevišť pro kapely byla ulice zablokována, při stejné příležitosti na nám. V.Havla před a po oslavách a při nedomyšleném uspořádání prodejních stánků na nám.Míru, které prostor uzavřely, místo aby jej otevřely.

Často také zmiňuje podnětné myšlenky Jana Gehla, snahu „zažít město jinak,“ poukazuje na různost a důležitost aktivit spontánních, které přirozeně naplňují městský prostor životem, a inscenovaných, jako např. vánoční trhy na Staroměstském náměstí v Praze, které někdy vedou k přeplněnosti prostoru. Autorka ve své práci zdůrazňuje potřebu města otevřeného, prostupné území, rodící se příběhy, vývoj a rozvoj, „žité město“ a klade důraz na efemérní složku veřejného prostoru jako dosud málo doceňovanou a též potřebu zapojení architektů a urbanistů do debaty sociologů, antropologů a teatrologů při vytváření veřejného prostoru.

Práce je doplněna obsáhlým seznamem použité literatury, použitých a doporučených zdrojů, seznamem obrazových dokumentů a DVD se záběry citovaných událostí a akcí.

Celkově se mi disertační práce Veroniky Kastlové zdá obsáhlá, zajímavá a vyčerpávající dané téma.

Arnošt Goldflam